

Economia socială și grupurile vulnerabile în România

București, 22 mai 2013

Ioana DERSCANU

Specialist în legislație privind economia socială

Economie socială – terminologie

- **Economie socială ≠ antreprenoriat social/
responsabilitate socială corporatistă**
- **Întreprinderi de economie socială ≠
întreprinderi sociale ≠ întreprinderi de
inserție socială**
- **Persoane vulnerabile ≈ marginalizate ≈ în
situație de risc/ excluziune**

Sprijinirea persoanelor vulnerabile, prin economia socială

Persoanele vulnerabile se pot implica în calitate de:

- **Beneficiari** ai activităților structurilor de economie socială
- **Membri** cu drept de vot în cadrul structurilor de economie socială
- **Angajați** ai structurilor de economie socială

Economia socială – demersuri legale în România: MMFPSPV

- **POSDRU (2008)**
- **Proiect de lege**
  - Definiție, principii, forme de organizare, structuri, sistem colectare de informații
- **Proiect de strategie pe termen mediu**
  - Măsuri de sprijinire și încurajare specifice, aferente calității de întreprindere de economie socială (în plus față de cele specifice fiecărei categorii juridice în parte)

Proiectul de lege privind economia socială

Activitățile de economie socială:

- se pot desfășura în orice domeniu

- pot implica persoane vulnerabile *și / sau* orice alte categorii de persoane

Definiția grupurilor vulnerabile

- **Art. 5 alin. 1 lit. i:** *”conform art. 6 lit. p) din Legea asistenței sociale nr. 292/2011”*
- **Art. 5 alin. 2:** *”fac parte din grupul vulnerabil următoarele categorii de persoane aflate în situație de dificultate economică și socială și/sau în risc de excluziune socială:...”*
- **Legea 292/2011:**
”persoane sau familii care sunt în risc de a-și pierde capacitatea de satisfacere a nevoilor zilnice de trai din cauza unor situații de boală, dizabilitate, sărăcie, dependență de droguri sau de alcool ori a altor situații care conduc la vulnerabilitate economică și socială”

Definiția grupurilor vulnerabile

- Categoriile de persoane cf. art. 5 alin. 2:
  - a) cu dizabilități fizice și/sau mentale
  - b) provenind din familii numeroase/ monoparentale
  - c) fără educație sau pregătire profesională
  - d) toxico-dependente, după efectuarea tratamentului de dezintoxicare
  - e) victime ale violenței în familie
  - f) afectate de boli care le influențează viața profesională și socială
  - g) imigranți, refugiați
  - h) beneficiare de ajutor social potrivit prevederilor Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat
  - i) vârstnice

Definiția grupurilor vulnerabile

- Categoriile de persoane cf. art. 5 alin. 2:
  - j) care au depășit vârsta de 50 de ani și nu beneficiază de prevederile Legii nr. 416/2001
  - k) care trăiesc în comunități izolate
  - l) de etnie romă
  - m) victime ale traficului de persoane
  - n) afectate de boli ocupaționale
  - o) tineri peste 18 ani care părăsesc sistemul instituționalizat de protecție a copilului
  - p) eliberate din detenție
  - q) fără adăpost
  - r) șomeri de lungă durată, înregistrați la agențiile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă.

Definiția economiei sociale

”... parte a sectorului **economic**, organizată **independent de sectorul public**, al cărei scop este să servească **interesul general al comunității, creșterea gradului de ocupare a persoanelor aparținând grupurilor vulnerabile și producerea de bunuri și/sau prestarea de servicii.**”

(art. 2 alin. 1)

Principiile economiei sociale

- a) **prioritate** acordată **individului și obiectivelor sociale** față de creșterea profitului
- b) **solidaritate și responsabilitate** socială
- c) convergența dintre interesele membrilor asociați și **interesul general**
- d) **control democratic** asupra activităților exercitat de membrii organizației/întreprinderii

Principiile economiei sociale

- e) asocierea **voluntară și deschisă**
- f) **autonomia de gestiune și independența față de autoritățile publice**
- g) alocarea unei părți din profit pentru atingerea obiectivelor de **dezvoltare durabilă și furnizarea unor servicii de interes general** pentru comunitate

(art. 3)

Întreprinderi sociale/ întreprinderi de inserție socială

Întreprindere socială - orice persoană juridică de drept privat care desfășoară activități în domeniul economiei sociale

Întreprindere de inserție socială - întreprinderea socială ce desfășoară activități cu scop lucrativ, dar care folosește profitul obținut pentru crearea de noi locuri de muncă și care are obligativitatea de a angaja persoane aparținând grupurilor vulnerabile

(art. 5 alin. 1)

Forme de organizare a economiei sociale

Următoarele categorii de persoane juridice, care funcționează în baza prevederilor legale în vigoare și care prin actele constitutive și activitățile derulate respectă principiile prevăzute la art. 3 din prezenta lege, sunt recunoscute ca **întreprinderi sociale**:

- a) societățile cooperative de gradul 1;
- b) cooperativele de credit;
- c) asociațiile și fundațiile;
- d) casele de ajutor reciproc ale salariaților;
- e) casele de ajutor reciproc ale pensionarilor;
- f) orice alte categorii de persoane juridice.

Forme de organizare a economiei sociale

- **Societățile cooperative de gradul 1** (L. 1/2005)
- **Cooperativele de credit** (OuG 99/2006)
- **Asociațiile și fundațiile** (O.G. 26/2000)
- **Casele de ajutor reciproc** ale salariaților (L. 122/1996), respectiv casele de ajutor reciproc ale pensionarilor (L. 540/2002)

Precizări:

- **Unitățile protejate autorizate:** sunt întreprinderi de ES doar dacă autorizarea se aplică unei asociații, fundații, cooperative sau CAR
- **Întreprinderile sociale:** termenul nu este reglementat în legislația românească în vigoare
- **Microîntreprinderile, IMM:** sunt cuprinse în domeniul ES doar dacă e vorba de societăți cooperative care îndeplinesc condițiile micro/IMM
- **Societățile (comerciale):** nu pot fi considerate întreprinderi de ES deoarece, conform legislației în vigoare, nu pot avea ca scop decât obținerea de profit

Întreprinderea de inserție socială

Este întreprinderea socială care îndeplinește și următoarele condiții:

- a) permanent, cel puțin **30%** din personalul angajat să aparțină unor categorii de **persoane din grupul vulnerabil**
- b) reinvestirea a **minim 50%** din valoarea **profitului pentru dezvoltarea întreprinderii**
- c) încadrarea activităților desfășurate de întreprinderea de inserție socială în **obiectivele planului județean de dezvoltare**

(art. 11)

Sprijinirea persoanelor vulnerabile: întreprinderile de inserție socială

Întreprinderile de inserție socială au **obligatia de a asigura** pentru persoanele **angajate**, care fac parte din grupurile vulnerabile, **măsuri de acompaniament social** care să asigure inserția profesională a angajatului.

(art. 12 alin. 1)

Srijinirea persoanelor vulnerabile: întreprinderile de inserție socială

Măsurile de acompaniament social pot fi:

- informarea,
- consilierea,
- accesul la formele de pregătire profesională,
- adaptarea locului de muncă la capacitatea persoanei,
- accesibilizarea locului de muncă în funcție de nevoile persoanelor și
- alte măsuri care au scop srijinirea inserției sociale și profesionale a angajaților.

(art. 12 alin. 2)

Sprrijinirea întreprinderilor de inserție socială

- scutire la plata taxelor privind **emiterea mărcii sociale**, a **înregistrării** în Registrul unic al întreprinderilor sociale și publicarea în Monitorul Oficial al Extrasului **Raportului social anual**
- opțional, **consiliere gratuită** la constituire și/sau la dezvoltarea afacerii prin compartimentele de specialitate de la nivelul agenției de ocupare
- **măsuri de sprijin**, de natura ajutorului de stat, ce vor fi aprobate prin acte specifice cu respectarea prevederilor comunitare și naționale în materie de ajutor de stat

Sprrijinirea întreprinderilor de inserție socială – nivel local

- atribuirea prin contracte de comodat, a unor **spații și/sau terenuri** aflate în domeniul public
- sprijin în **promovarea** produselor realizate și/sau furnizate, serviciilor prestate sau lucrărilor executate în comunitate, precum și în identificarea unor piețe de desfacere a acestora; sprijin în **promovarea** turismului și activităților conexe acestuia prin valorificarea patrimoniului istoric și cultural local
- acordarea de **microcredite**
- alte facilități acordate de autoritățile administrației publice locale

**Vă mulțumesc și vă doresc mult
succes!**